

Ova knjiga predstavlja izmijenjen i dopunjen tekst doktorske disertacije, čiji je naslov bio Mogućnosti održivog razvoja srednje Like, obranjene 27. siječnja 2014. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pred Povjerenstvom u sastavu prof. dr. sc. Vladimir Lay (mentor), prof. dr. sc. Ivan Cifrić i prof. dr. sc. Vjekoslav Afrić.

U vrijeme istraživanja, pisanja i promišljanja vezanih za nastanak ovoga rada vodila me dobrota ljudi koji su mi pružali bezuvjetnu potporu. Zahvaljujem mentoru prof. dr. sc. Vladimiru Layu, koji je svjedočio sazrijevanju mojih vještina u pisanju znanstvenog rada te omogućio da taj znanstveni rad, u obliku doktorske disertacije, ugleda svjetlo dana.

Neizmjereno sam zahvalna prof. dr. sc. Željku Holjevcu, koji me proteklih godina ohrabrivao u novačkom radu, bio mi potpora i oslonac u (bez)izlaznim trenucima.

Prof. dr. sc. Ivanu Rogiću zahvaljujem prvo na dobroj volji te posebno na izrazito konstruktivnim kritikama koje su na poseban način pripomogle oblikovanju teksta knjige.

Zahvaljujem i kolegama u Područnom centru Instituta Ivo Pilar u Gospiću na neiscrpnim raspravama, zajedničkim promišljanjima, a osobito im hvala za smijeh! Zahvalna sam i svim kolegama u središnjici Instituta koji su pridonijeli da se knjiga objavi.

Osobitu zahvalu upućujem sunakladniku knjige, Državnom arhivu u Gospiću i njegovu ravnatelju g. Ivici Mataiji. Na potpori objavljivanju knjige zahvaljujem također Gradu Gospiću, Ličko-senjskoj županiji, Općini Perušić i Pećinskom parku Grabovača.

Tijekom terenskog istraživanja upozнала sam niz srdačnih i dragih ljudi, no etički kodeks ne dopušta mi objaviti njihova imena. Ovim putem od srca im zahvaljujem. Njihova životna iskustva, vještine i znanje koje su nesebično podijelili sa mnom pomogli su mi da upoznam Liku iz ponešto drugačije perspektive.

Jednom sam prigodom pročitala da su prijatelji zapravo psihoterapeuti s kojima se, osim iskrenih i dugih razgovora, može upoznati cijeli svijet. Hvala mojim dugogodišnjim prijateljicama što su sa mnom istraživale i odrastanje i odraslost. S vama je životna svakodnevnica uvijek vedrija!

Puno hvala mojim roditeljima, koji su mi pružili priliku da se školujem. Sestrama Karmeli i Kristini hvala što su uvijek tu! Josipu hvala na bezuvjetnoj potpori. Naposljetku zahvaljujem svojoj baki Ani, koja me svojim težačkim rukama odgojila i prva mi pokazala kako se održati na životu radeći na zemlji u malom ličkom selu Baćincu. S njom sam živjela uistinu bezbrižno i zdravo djetinjstvo iz kojeg su ostale mnoge lijepe uspomene. Možda je najveća pouka takva odrastanja bila upravo »ta« održivost. Ne mogu reći da je bilo razvoja, ali održivosti, koliko se god surovom činila, bilo je!

Baki Ani, selu u kojem sam odrasla i svim ličkim seljačkim ljudima posvećujem ovu knjigu.

Autorica

U Gospiću, lipnja 2014.